

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lääkkeiden käytöstä ja luovutuksesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteen muuttamisesta

Asetuksen pääasiallinen sisältö

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lääkkeiden käytöstä ja luovutuksesta eläinlääkinnässä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta on hyväksytty 27.11.2023 ja tulee voimaan 1.1.2024. Asetuksella mahdollistetaan puudutteen luovutus eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014, *lääkitsemislaki*) 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuun terveydenhuolto-ohjelmaan liittyneelle porsaan omistajalle tai haltijalle.

Terveydenhuollosta vastaava eläinlääkäri saa luovuttaa varalle terveydenhuolto-ohjelmaan liittyneelle porsaan omistajalle tai haltijalle porsaan kirurgiseen kastraatioon tarkoitettua injektoitavaa puudutusainetta. Edellytyksenä luovutukselle on, että eläinlääkäri varmistuu siitä, että porsaan omistajalla tai haltijalla tai tämän nimeämällä henkilöllä on pätevyys puudutuksen suorittamiseen. Eläinlääkäri saa luovuttaa puudutusainetta varalle kerrallaan enintään seuraavan neljän kuukauden tarpeeseen, laskettuna edellisestä terveydenhuoltokäynnistä.

Muilta osin lääkkeiden luovutusta koskevat säännöt ja rajoitukset pysyvät ennallaan. Vastuu luovutettuja puudutteita koskevien vaatimusten noudattamisesta on lääkitsemislain nojalla porsaan omistajalla tai haltijalla.

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av bilagan till jord- och skogsbruksministeriets förordning om användning och överlåtelse av läkemedel

Förordningens huvudsakliga innehåll

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets förordning om användning och överlåtelse av läkemedel för behandling av djur har godkänts den 27 november 2023 och träder i kraft den 1 januari 2024. Genom förordningen möjliggörs överlåtelse av bedövningsmedel till en sådan ägare eller innehavare av en gris som har anslutit sig till ett sådant djurhälsovårdsprogram som avses i 16 § 1 mom. i lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014, *djurmedicinslagen*).

Den veterinär som ansvarar för djurhälsovården får överlåta i reserv till en ägare eller innehavare av en gris som anslutit sig till djurhälsovårdsprogrammet bedövningsmedel som ska injiceras och som är avsett för kirurgisk kastrering av grisar. En förutsättning för överlåtelserna är att veterinären försäkrar sig om att grisens ägare eller innehavare eller en av denne utsedd person har kompetens att utföra bedövning. Veterinären får överlåta bedövningsmedel i reserv för högst följande fyra månaders behov räknat från föregående hälsovårdsbesök.

Till övriga delar förblir reglerna och begränsningarna för överlåtelse av läkemedel oförändrade. Med stöd av djurmedicinslagen har ägaren eller innehavaren av en gris ansvar för att kraven på överlåtelse av bedövningsmedel ska iakttas.

Pätevyyttä puudutuksen suorittamiseen kirurgisen kastraation yhteydessä säännellään muualla lainsäädännössä. Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023, *eläinten hyvinvointilaki*) tulee voimaan 1.1.2024.

Eläinten hyvinvointilain 16 §:n 3 momentin 2 kohdan nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus antaa säännökset muilta kuin eläinlääkäriammatin harjoittajilta edellyttävästä koulutuksesta ja pätevyydestä porsaiden kirurgisessa kastraatiossa annettavan puudutteen käyttöön.

Asian tausta

Eläinten hyvinvointilain 126 §:ssä kielletään tuotantoeläimenä pidettävän sian kirurginen kastroiminen 1 päivästä tammikuuta 2035 alkaen. Lain tullessa voimaan alkaa siirtymäaika, jolloin aletaan heti 1.1.2024 alkaen edellyttää porsaiden kastraation yhteydessä tulehduskipulääkitystä ja vuodesta 2027 alkaen lisäksi paikallispuudutusta toimenpiteeseen pätevyyden saaneen henkilön toimesta. Vuodesta 2035 alkaen porsaiden kirurginen kastratio on sallittu vain anestesiassa eläinlääkäriin suorittamana ja vain eläimen hyvinvoinnin kannalta perustellusta syystä.

Valtioneuvoston asetuksella eläimille tehtävistä toimenpiteistä ja keinollisen lisäämisen menetelmistä on tarkoitus säätää eläinten hyvinvointilain nojalla, että eläimen saisi kastroida ja steriloida ainoastaan eläinlääkäriammatin harjoittaja ja että toimenpiteessä olisi käytettävä asianmukaista anestesiaa ja kivunlievitystä.

Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää, että enintään seitsemän päivän ikäisen porsaan saisi kuitenkin tietyin edellytyksin kastroida avoimella leikkausmenetelmällä kudoksia repimättä 31.12.2026 saakka myös muu henkilö kuin eläinlääkäriammatin harjoittaja edellyttäen, että toimenpiteen yhteydessä porsaalle annetaan tulehduskipulääkettä. Jos porsaalle annettaisiin kastraatiotoimenpiteen yhteydessä myös paikallispuudutus, paikallispuudutuksen saisi antaa sellainen henkilö, joka olisi suorittanut porsaiden kirurgisen kastraation koulutuksen sisältävän tutkinnon, tutkinnon osan tai sitä vastaavan koulutuksen.

Behörigheten att utföra bedövning i samband med kirurgisk kastrering regleras annanstans i lagstiftningen. Lagen om djurvälfrärd (693/2023) träder i kraft den 1 januari 2024.

Avsikten är att genom förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av 16 § 3 mom. 2 punkten i lagen om djurvälfrärd utfärda bestämmelser om den utbildning och kompetens som krävs av andra än utövare av veterinäryrket när det gäller användningen av bedövning vid kirurgisk kastrering av grisar.

Bakgrund till ärendet

I 126 § i lagen om djurvälfrärd förbjuds kirurgisk kastrering av svin som hålls som produktionsdjur från och med den 1 januari 2035. När lagen träder i kraft inleds en övergångsperiod, då man genast från och med den 1 januari 2024 börjar förutsätta behandling mot inflammatorisk smärta i samband med kastrering av smågrisar och från och med 2027 dessutom lokal bedövning av en person som har behörighet för åtgärden. Från och med 2035 är kirurgisk kastrering av grisar tillåten endast vid anestesi av en veterinär och endast med välgrundad anledning med tanke på djurets välbefinnande.

Avsikten är att genom statsrådets förordning om de åtgärder som ska vidtas på djur och metoderna för artificiell reproduktion med stöd av djurskyddslagen föreskriva att djur får kastreras och steriliseras endast av utövare av veterinäryrket och att lämplig anestesi och smärtlindring ska användas vid försöket.

Avsikten är att det genom förordning av statsrådet ska föreskrivas att smågrisar som är högst sju dagar gamla dock under vissa förutsättningar får kastreras med öppna operationsmetoder utan att vävnaderna rivs fram till den 31 december 2026 också av någon annan än utövaren av veterinäryrket, förutsatt att smågrisarna i samband med åtgärden får anti-inflammatoriska läkemedel. Om en gris i samband med en kastreringsåtgärd också får lokalbedövning, får lokalbedövning ges av en person som har avlagt en examen, en examensdel eller motsvarande utbildning som innehåller utbildning för kirurgisk kastrering av grisar.

Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää, että vuoden 2027 alusta lukien paikallispuudutuksen käyttö kastroitotoimenpiteen yhteydessä olisi pakollista. Enintään seitsemän päivän ikäisen porsaan saisi kastroida avoimella leikkausmenetelmällä kudoksia repimättä 31.12.2034 saakka eläinlääkäriammattin harjoittajan lisäksi sellainen henkilö, joka olisi suorittanut porsaiden kirurgisen kastration koulutuksen sisältävän tutkinnon, tutkinnon osan tai sitä vastaavan koulutuksen edellyttäen, että toimenpiteen yhteydessä porsaalle annetaan tulehduskipulääkettä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetusmuutoksella mahdollistetaan puudutusaineiden luovutus, jotta puuduttaminen olisi 31.12.2034 saakka mahdollista eläinlääkäriammattin harjoittajan lisäksi sellaisen henkilön toimesta, jolla on puuduttamisessa tarvittava pätevyys.

Valtaosa sikatiloista on liittynyt lääkitsemislain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuun terveydenhuolto-ohjelmaan. Ensin on mahdollistettu puudutusaineiden luovutus terveydenhuolto-ohjelmaan liittyneille porsaiden omistajille tai haltijoille. Myöhemmin tehtävällä asetusmuutoksella on tarkoitus mahdollistaa myös puudutusaineita koskevan eläinlääkemääräyksen antaminen. Myöhemmin tehtävällä lainmuutoksella ulotettaisiin mahdollisuus luovuttaa puudutusaineita ja antaa puudutusaineita koskeva eläinlääkemääräys myös sellaisille porsaan omistajille tai haltijoille, jotka eivät ole liittyneet terveydenhuolto-ohjelmaan.

Lääkitsemislain 16 §:n 2 momentin mukaan eläinlääkäri on laadittava eläintenpitopaikkakohtainen terveydenhuoltosuunnitelma, jossa kuvataan sairauksien ennaltaehkäisyyn tähtääviä toimia, suunnitellut lääkeytykset sekä eläintenpitopaikkakohtaiset lääkkeiden käyttötavoitteet. Terveydenhuoltosuunnitelman porsaiden kastroitokäytäntöjä koskevaan osioon tulee sisällyttää tarvittavat tiedot myös puudutusaineiden osalta.

Avsikten är att genom förordning av statsrådet föreskriva att det från ingången av 2027 ska vara obligatoriskt att använda lokalbedövning i samband med kastreringsåtgärder. Grisar som är högst sju dagar gamla får kastreras med öppna kirurgiska metoder utan att vävnaderna rivs fram till den 31 december 2034, förutom av utövare av veterinäryrket även av personer som har avlagt examen, examensdel eller motsvarande utbildning som innefattar utbildning i kirurgisk kastrering av grisar, förutsatt att grisarna i samband med åtgärden ges anti-inflammatoriska läkemedel.

Genom ändringen av jord- och skogsbruksministeriets förordning möjliggörs överlåtelse av bedövningsmedel för att bedövning fram till den 31 december 2034 ska vara möjlig inte bara av en utövare av veterinäryrket utan också av en person som har den kompetens som behövs för bedövning.

Huvuddelen av svingårdarna har anslutit sig till det djurhälsovårdsprogram som avses i 16 § 1 mom. i djurmedicinslagen. Först har det möjliggjorts att överlåta bedövningsmedel till de ägare eller innehavare av smågrisar som anslutit sig till djurhälsovårdsprogrammet. En senare ändring av förordningen är avsedd att möjliggöra utfärdande av veterinärrecept även för bedövningsmedel. En senare lagändring skulle utsträcka möjligheten att överlåta i reserv bedövningsmedel och meddela veterinärmedicinsk föreskrift om bedövningsmedel även till ägare eller innehavare av grisar som inte har anslutit sig till djurhälsovårdsprogrammet.

Enligt 16 § 2 mom. i djurmedicinslagen ska veterinären göra upp en hälsovårdsplan för varje djurhållningsplats med en beskrivning av de åtgärder som syftar till att förebygga sjukdomar, den planerade medicineringen samt de djurhållningsplatsspecifika målen för användningen av läkemedel. I hälsovårdsplanens avsnitt om kastreringspraxis för smågrisar ska ingå behövliga uppgifter också i fråga om bedövningsmedel.